

S Z E R K E S Z T Ő I Ü Z E N E T E K

B. L. Budapest. — Abban igaza van, hogy a Krisztina városi plébánia-templom mellett álló Mária szobor Budapest legrégebbi közterületen álló szobra. Eredetileg a Déli pályaudvar helyén állott 1702-től 1855-ig. A jelenlegi formájában azonban újrafaragás. Az eredetije a Fővárosi Múzeumban van.

S. D. Miskolc. — Az a tény, hogy a Ku-klux klan, a hírhedt amerikai titkos szervezet terrorcselekményeit ún. tűzkeresztekkel, azaz keresztalakú fátylak meggyújtásával jelenti be, egyáltalán nem jelenti, hogy vallásos szervezet volna. Különösen nem lehet a katolicizmussal kapcsolathoz hozni — hacsak nem azon az alapon, hogy a katolikusok üldözése is egyik „programpontja”. A szervezet persze elsősorban négerellenes. A rabszolgaság eltörlése után, 1867-ben alakult az USA egyik államában, Karolinában. Azok tömörültek benne, akik elleneztek a rabszolgaság eltörlését, a négernek felszabadítását. Hosszúcsuklyás áruhájuk kétségtelenül hasonlít a spanyol nagypénteki körmenetek résztvevőinek esuklyájára, de semmiféle szerzetesrendi ruhához semmi köze. Áruhát azért viseltek, hogy ne ismerjék fel őket, mikor négereket — később katolikusokat és zsidókat lineseltek. — Egyébként ma már korántsem az a hatalom, ami 1871-ig, az anti-ku-klux törvény kiadásáig volt, amely után katonai erővel nyomták el.

C. G. Budapest. — Annak az életszentségnek, amelyet az Egyház az ő kanonizált tagjaitól megkíván, nem kell együttjárnia tudományos kérdésekben való jártassággal. Különösen nem, ha a szent a kora felfogásának hatása alatt vall valamely téves tudományos felfogást. A középkor szentjei tévedtek például abban, hogy a Föld lapos, egy helyben áll és a Nap forog körülötte, nem megfordítva. Ez volt a kor közfelfogása e kérdésben, saját korából pedig senki se tud kibújni. — Szent Jeromos, Szent Ágoston, Nagy Szent Gergely valóban azt hitték, hogy a világ vége hamarosan bekövetkezik. Persze, tévedtek. De akkor ez volt a közhangulat. A római birodalom hanyatlóban volt, úgy látszott, hogy minden elpusztul, ami a római kultúrához tartozott. Jeromos is, Ágoston is, Gergely is nagyon szerették hazájukat. Mái is megrendülten olvassuk Szent Jeromos hazafiúi kesergését. Csoda-e, hogy mikor mindannak hanyatlását látták, amit szerettek, megelt a szívük világvég hangulattal? Viszont nem tévedtek a hit és erkölcs kérdéseiben. És alázatosan vallották, amit Krisztus mondott, hogy a világ idejének titkát az Atya magának tartotta fenn. Annyira vallották, hogy tudtak alkotni. Olyat alkotni, ami rendkívüli mértékben hatott az utánuk következő másfél évezred kultúrájának kialakulására.

Zs. J. Budapest. — Arra a kérdésre vonatkozóan, hogy mit jelent a Szentatyai egyetemes zsinatra vonatkozó „*Motu proprio*”-ja, a következőket kell tudni: A pápai okiratokat két csoportba osztjuk. Az egyik csoport törvényhozó, a másik adminisztratív, egyházközigazgatási jellegű. Az első csoportba tartoznak az *apostoli konstitúciók*, a „*Motu proprio*”-k és az *enciklikák*. A konstitúciók alapvető hittani és fegyelmi kérdésekben hozott ünnepélyes döntések. Apostoli konstitúcióval hirdetik ki a pápák a dogmákat, hittételeket. A „*Motu proprio*”-k nem ennyire alapvető jelentőségű kérdésekben hoznak intézkedést. Amíg az apostoli konstitúciókat alapos előkészület, néha az Egyház püspökeinek megkezdése is előzi meg, tehát a tanító hivatalú egyetemességének álláspontját foglalja össze, a „*Motu proprio*”-ban közvetlenebbül, spontánabb módon jut kifejezésre a pápa személyes állásfoglalása, célkitűzése, akarata. A Szentatyai által az egyetemes zsinat előkészítésével kapcsolatban most pünkösdkor kiadott rendelkezés is „*Motu proprio*”. Az enciklika az egyetemes Egyházhoz intézett instrukció, eligazítás, amely a doktrína vagy a disciplina, a tan és a fegyelem valamelyik pontját, kérdését fejti ki részletesen és mélyrehatóan. A második csoportba tartoznak a bullák és a brevék. A bulla a pápa adminisztratív jellegű határozatainak és rendelkezéseinek ünnepélyesebb válfaja. Fontosabb, nagyobb jelentőségű ügyekben alkalmazzák, mint amilyenek a szentté-

avatás, új egyházmegye létesítése, püspök kinevezése. A breve kevésbé fontos ügyekben kiadott pápai intézkedés, melynek formája is kevésbé ünnepélyes.

Nem akarok farizeus lenni. — Igen, önnek igaza van. És még sincs egészen igaza. Az ember meggyónja bűneit, elmondja a sokszor elismételt szöveget: teljes szívemből szánom és bánom minden bűnömet, mert azokkal Téged, végtelenül jó és szeretetreméltó Istenemet megbántottalak... A szövegnek ezt a részét mindnyájan őszintén, tiszta szívvel átérezzük. Aztán így folytatjuk: erősen fogadom, hogy többé nem vétkezem és a bűnre vezető alkalmat elkerülöm... És itt már az ember mintha meginogna belső érzéseiben. Ahogyan ön panaszkodik: sokszor farizeusnak érzi magát, mert közben arra gondol: sajnos, tudom, vétkezni fogok, sajnos, nem tudom elkerülni a bűnre vezető alkalmat. Valóban, sokan, sokszor gyónnak ilyen gondolatokkal és érzésekkel. Sokan érzik azt is emiatt, amit ön panaszol: hogy nem tisztultak meg, s méltatlanul járulnak utána a szentáldozáshoz. Kétségtelen, az az igazi és tökéletes gyónás, ha az embert lelke mélyéig áthatja az elhatározás az erős fogadás szava alatt: megjavul, szembefordul gyarlóságaival és bűnével. Mégis, azt mondjuk, hogy nincs igaza, mikor farizeusnak érzi magát, mert előre látja további botladozásait. Mindaddig nem farizeus, nem érvénytelen a gyónása és nem szentségtörő az áldozása, amíg bele nem egyezik abba, amit lát, amíg csak látja a további bűneinek lehetőségét, de nem akarja azokat kifejezetten. Nem kell magyarázni, hogy egészen más lelkületről tanúskodik, ha így gondolkodik: Istenem, elmondom az erős fogadás ígéit, mert Egyházad parancsolja, de tudom, hogy nélkülöd nem tudok megállni, még kevésbé előrehaladni a jóban — és ismét más lelkületre vall, ha így fogalmazza meg érzéseit: nincs értelmé az egésznek, nem segít rajtam se gyónás, se áldozás, hisz az ember képtelen felkelni bűneiből és ha fel is kel egy pillanatra, utána ismét bizonyosan elesik. Az előbbi csupán a saját emberi erejében kételkedik, a másik az isteni kegyelem hatalmában, Isten segítő készségében is. Győzze le a reménytelenség kísértését és újra meg újra mondja: a Te kegyelmedben bízva, arra hagyatkozva, erősen fogadom...

Édesanya. — Nem tudjuk osztani nézetét. Nem szabad annyira komor következtetéseket levonni abból, hogy kislánya gyakran hazudik. Ha ön helyesen akar hozzálátni a valóban kellemetlen hiba kiirtásához, nem szabad megelégednie a végnélküli korholással. Amint levelében maga panaszolja, a pusztá szidás falra hányt borsó. Először az okot, vagy az okokat kell megállapítania: miért hazudik a kislány. Lehet oka félelem és túl erős, zabolátlan fantázia is. Talán éppen azért hazudik lépten-nyomon az ön kislánya is, mert ön sokat és túlzottan korholja őt. Nincsen arányban a gyermek által elkövetett hiba a felháborodással, amelyet önben kivált. Ön talán minden apróságért nagy tüzet gyújt, túlzott következtetéseket von le. Édesanyák nagyon el tudnak keseredni, hogy százszor és százszor elismételnek egy figyelmeztetést, gyermekük mégis újra meg újra elköveti a hibát. Ilyenkor sokott az ifjú fejekre rázúdulni a szidalmak özöne. A gyermek védekezik ellene, ahogy tud. Mi, felnőttek is gyakran éltünk végéig hurcoljuk gyarlóságainkat, látjuk azonban s tudjuk, hogy nem mindig elvetemültségből fakadnak, hanem gyöngeségből, a gyermek is ugyanígy ártatlannak érzi magát. S hogy elhárítsa a szidalomözönt, letagad nyilvánvaló tényeket, megtörtént és könnyen ellenőrizhető csemenyeket, cselekedeteket. Nem azt ajánljuk, hogy egyáltalán ne is figyelmeztesse gyermekét hibáira, a hazugságaira. De a szeretet fölényével, mértéktartásával és bölcsességével tegye. Nagyon jó az, ha a gyermek respektálja szüleit, fél őket megbántani, nekik bánatot okozni. De ezt a félelmet sohase hagyjuk odáig fejlődni, hogy a gyermek elveszítse őszinteségét velünk szemben. Mert ez anynyt jelent, hogy nem számít már többé segítségünkre, ha hibája miatt bajba kerül.